

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția. Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl.
pentru fie-care publicare.

Ortodoxism, Patriotism, Separatism.

(✚) Cu ocaziunea discuțiunii parlamentare asupra bugetului țerii se deslănțuise o desbatere nu tocmai fugitivă și asupra chestiunii naționalităților, devenite aprôpe identică, cu chestiunea română.

Ne-am ocupat de mai multe ori cu vorbirile diferiților bărbați de stat pronunțate în acest obiect, iar de astădată trebuie să revenim asupra unui moment special, pe care nu l'am putut trece cu vederea.

Deputatul *Kömjáthy* a descoperit în una din vorbirile sale un nou moment, care alimentează și agită chestiunea naționalităților din patrie și acesta este: *propaganda religioasă*, afirmând, că „și biserica ortodoxă urmărește cu atențiune necăsurile noastre naționalistice”, și — indicând diferitele moduri, cum Rușii ortodoxi deja din timpuri mai vechi ar fi căutând să susție legăturile cu naționalitățile din țară — întrăbă pe ministrul-președinte, dacă are cunoștiință, că cărțile rituale ce se folosesc în multe biserici orientale sunt tipărite în Moscva și Kiew? și știe el, că în acelea se vorbește despre pomenirea Țarului și nu a Regelui ungar?

Probabil, că dl *Kömjáthy*, când vorbește despre cărțile liturgice, înțelege numai biserica cu limbă liturgică slavă, dar cu toate acestea este evidentă tendența de a se prezenta biserica ortodoxă, ca mai puțin vrednică de încredere, ca celelalte. Această injurie la adresa bisericii noastre adeseori transpiră, mai ales în ziaristica maghiară. Ba am fost înaintea cu vr'o 4—5 ani în modul cel mai neplăcut atinși, când a trebuit să cetim chiar în fôia confrărilor nostri din Blaj, ceea-ce nu voiam a crede ochilor: o imputare și insinuare de o deosebită gravitate privitoare la adresa bisericii ortodoxe și cu ea și a celei ortodoxe române; și că în urmare nu noi sun-

tem aceia, cari am merita ôre-care sprigin din partea conducătorilor acestei țeri.

În fața unor asemenea insinuări și tendențe, — provină ele de ori-și unde, — nu trebuie, decât să indicăm la numeroșele pasaje ale textului tuturor slujbelor noastre rituale *orientale* și cele-ce va pătrunde în spiritul lor, acela va trebui să se alégă cu convingerea că nu este biserica, care în cuvinte mai călduroșe se creșcă pe credinșii sei în iubirea cătră domnitorul țerii, rugându-se se-i dee Dumnezeu „zile îndelungate, viață pacinică, sănătate, mântuire, biruință asupra contrariilor, în iubirea cătră *țera însași*, și cătră cei-ce locuiesc într'ênsa, în orașele, cetățile și în satele ei.

Istoria ne este martoră, despre modul cum și-au știut îndeplini totdeuna credinșii bisericii noastre datorințele cătră patrie.

Nu putem, decât cu indignațiune justificată să respingem cuvintele, cari ne ating în asemenea părți susceptibile.

Legătura, ce ar fi căutând-o biserica rusescă cu bisericile ortodoxe dela noi, cât privește biserica noastră, în numele căreia vorbim, *nu stă*. Și noi am fi cei dintâiu, cari am respinge asemenea încercări, dacă acelea ar avé și numai aparența unor tendențe politice.

Este însă de regretat, că pôte tocmai asemenea susceptibilități de natură politică, ni-au dus acolo, că am rupt peste tot legăturile cele mai nevinovate cu bisericile ortodoxe. Totul s'a redus astăzi la o simplă notificare a schimbărilor ce obvin în sinul corului nostru episcopesc; cu toate că există multe chestiuni de interes comun, pur bisericesc, cari ar merita a fi tractate și rezolvate cu comună înțelegere. Și ar trebui să se dedee lumea cu asemenea legături de natură pur științifică.

Cine se împedecă de pildă de numeroșele conșii, ce se țin în diferite centre și capitale și la cari iau parte bărbați din toate părțile și țerile? Cine îndrășnește a le atribui tendențe peri-

culôse pentru țerile din cari s'au întrunit reprezentanții diferiților rami de știință? Cine mai respinge astăzi chestiunile de natură culturală și științifică între hotarele unei singure țeri? Cei-ce ar îndrășni a face azi această ar fi de risul lumii și ar fi timbrați de toate cercurile serioșe de retrograzi.

Purcezând din aceste considerante, noi numai dori putem legăturile culturale și științifice cu întrégă lumea ortodoxă. Aceșta e mai ales necesară pentru metropolia noastră și pentru noi, cari prin izolarea, în care vitregitatea timpurilor și sêrăcia ne-a adus, am ajuns în multe privințe la o unilateralitate. Iar prin o legătură convenită cu centre culturale ale ortodoxismului sperăm a da un nou avânt vieții noastre bisericesti.

Mai ales nu putem fi mulțemiți cu starea, în care ne aflăm pe terenul literaturii noastre bisericesci. Elementele mai bune ale tinerilor nostrii clerici le-am pregătit la urmă pentru cariera profesională. Cei drept am avut și pe acest teren trebuință mare, și cei creșcuți de biserica și fac și pe acel teren serviții valorôse. Dar nu trebuie să uităm nici de învățământul special teologic. Respectul convenit fie dat profesorilor nostrii seminariali și de parte de noi bănuela de a atinge valoarea lor probată în viața noastră culturală, dar de sigur, că și ei ne vor aproba în cererea noastră, care trebuie să fie a bisericii întregi.

Și la un rezultat mulțemitor nu putem ajunge fără a trimite și susținea tineri promițetori la toate centrele și în toate țerile ortodoxe, unde viața bisericescă pulsă în spiritul curat al învățăturilor apostolice, al tradițiilor orientale, desvôltându-se pe temeliile tari ale lucrărilor sfinților părinți și ale marilor dascăli ai ortodoxismului.

Tineri cu pregătire teologică, căștigată în asemenea foculare, refînțorși în sinul bisericii lor, i-ar fi de sigur de cel mai mare folos.

a temei cu începutul ei să mi-se dee voce de a mai repeta unele momente și idei mai principale susținute în cursul temei.

Da, sunt cauze, sunt scăderi multe și mari, cari au ținut și țin și astăzi înapoi pe poporul nostru, dela o înaintare mai sigură și mai ușoră, cătră o stare materială înfloritoare. Dar, simpla constatare a lor, ca și numirea de mijloce pentru îndreptare, — nu va contribui, cum am zis la început, întrunimic la curmarea și stîrpirea rului, decât va lipsi voința noastră fermă, zelul și dorința caldă, cu care trebuie să ne depărțăm de aci, pentru de a îndrepta rül la isvorul lui, la noi acasă.

Prin faptă și prin cuvânt; prin predici și cuvântări, cu vreme și fără de vreme rostite să căutăm deci fraților, unul fiecarele în cercul seu, de a plivi și stârpi spinii și pălmida sêrăciei, ca curată și mănôsă să creșcă holda bogăției în mijlocul poporului nostru. Căci va fi mai apoi, a lui înaintare, — înaintarea noastră; a lui bunăstare, — a noastră bunăstare; a lui înflorire — înflorirea noastră!

În această propoveduire a noastră însă, carea cu sfințenie ne încumbă, ca și cea a credinței propoveduire, — un moment, nici când să nu-l pierdem din vedere.

Catedrala din Sibiu.

Este cunoscut, că consistorul nostru arhidieceșan întrun executarea concludului sinodului a publicat concurs pentru planurile zidirii bisericii catedrale. La concurs au intrat 31 planuri, împreună cu preliminariele de spese, iar ca experți pentru examinarea acestora consistorul a denumit pe inginerii: Ignatiu Alpăr din Budapeșta, Zoe I. Pușcariu din București și Dominic Varró din Sibiu. Aceștia s'au întrunit la 8 Martiu n. și după o examinare amănunțită de 4 zile, au prezentat raportul lor anchetei consistoriale, compuse din membrii: Dr. Ilarion Pușcariu, president, Parteniu Cosma, Zacharie Boiu, Dr. D. P. Bărcianu, Ioan Papiu, Nicolau Ivan și Pantaleon Lucaș, ca substitut al dlui Leontin Simonescu, împedecat prin morb a participa. Ancheta împreună cu experții au format juriul pentru decernarea premiilor.

Inginerul Alpăr a arêtat avantajele și defectele fiecărui plan din punctul de vedere al executării, gustului arhitectonic și al practicabilității de a se zidi după acel plan, sau a nu se zidi. Astfel fiecare membru din juriu și-a putut forma o iconă adeverată asupra fiecărui plan prezentat la concurs și s'a constatat că din cele 31, 23 sunt mai puțin succese, și parte nu întrunesc condițiunile din concurs, ear 5 și anume, planurile prezentate sub motto: Sfânta Treime, Byzant, Credința în D-zeu și Națiune, Pax II și Omega sunt binisor reușite, ba unele din ele au atari părți bune, cari ar pôte fi acceptate la executare din multe puncte de vedere. Aceștia 5 au fost distinse cu „mențiune laudabilă”.

Cele mai neeseptionabile și care întrunesc toate condițiunile concursului au fost planurile înaintate sub motto: Constantin și Elena, Catedrale, și Cruce neagră în câmp alb cu verigă roșie și cu deosebire planul Constantin și Elena este o grupare foarte norocôsă a tuturor motivelor arhitectonice, fiind

Acel moment e și trebuie să fie: grija și înțelepă cumpănire a îndemnării noastre ca, prin povăța ce o vom da poporului spre căutarea și agonisirea de avere materială să nu cumva să-l mănăm în brațele lăcomiei nesătișe, a avariției urgite, în scurt să-l împingem în ghiarile materialismului cras și neomenos.

Căci, decât stă încă tefër, pe aceleași plaiuri, cu aceeași limbă dulce și, în aceeași lege sfântă, în scurt cu toate obiceiurile și datinele din moși-strămoși moștenite, — poporul nostru român, — aceea, de lume admirată forță de rezistență a lui, nu e de loc a se atribui și mulțami vre-unei bogății și forțe mari materiale, ci de sigur numai: idealismului înălțător și inspirător de creșcă nădejde, care de apururi a fost averea cea mai mare și mai sfântă a românului!

Să îndemnăm pe poporul nostru a iubi pământul, ca isvor al bogăției materiale, dar în dragostea lui — atent să-l facem — ca să nu mERGă până la adorare, până a se tăvăli adecă în noroiul și mocirla lui. Să-i spunem și să-i esplicăm importanța și îngrigirea ce o datorim pământului, ca isvor al hranei corporale, dar față cu chemarea și destinațiunea omului să-i deslușim că, nu e în urmă,

FOIȚA

Despre scăderile ce slăbesc forțele materiale ale poporului și mijlocele la ridicarea acestora,

temă cetită în conferința preofescă din tractul Branului, ținută la 20 Ianuarie 1900, în Zernești de Ioan Teculescu, paroch în Rêșnov.

(Incheiere)

Noi însă, cari pricepem și trebuie să pricepem însemnătatea acestor instituțiuni, să căutăm cu fapta și cu cuvântul a familiarisa, fără amânare pe poporul nostru, cu ele.

9. În fine, ca ultima scădere, carea nu puțin e vinovată — acolo unde există — de slăbirea forței materiale și respective de înaintare în bună stare materială a poporului nostru, trebuie să mai numeso încă una, carea fie că i-ași zice: *tândălire, îndolență* sau *lene*, tot același efect îl produce, — adecă sărăcie!

Prin faptul că, această scădere a românului își are fidelă variantă în acel „douce farniente” al italianului ni-se indică originea lui din apus; iară prin faptul că, în îndolența lui e altoită o grôsă ramură de fatalism se arată influința orientului asupra lui.

D'apoi, ce-o da Dumnezeu! Cum slugesce și norocul! Cum 'i-e și scris omului! Ce-o fi cu lumea o fi și cu mine! etc. etc. sunt frase, pe cari nu rar le auzi exprimate de român, mai ales, când stând ciasuri întregi cu mâinile subsuoră în răspântia ulițelor și în societatea mai multor prietini de ai lui, se pierd în povești de voinicie, — pe când alții dau fuga în câmp sau în pădure, căci plôia e aprôpe etc.

Trebuie însă cu tărie combătută lenea — unde, cum am zis există — pentru că în urma urmelor, chiar îndreptând cu succes toate celelalte scăderi arătate și, rămânând această una, — la o bună stare materială a românului, evident că nu ne putem aștepta nici odată. . .

On. Conferență! Am indicat în cele premersse cauzele cari, după mine, în mai mare măsură slăbesc forțele materiale ale poporului nostru. Conced că vor mai fi, după loc și împregiurări și alte scăderi; cu greu ași putea însă concede că cele espuse nu ar exista în tot locul.

Am indicat apoi, mai în scurt, sau mai pe larg și mijlocele, ce sunt de aplicat spre a îndrepta acele scăderi; ear acum, pentru de a lega mai strins partea această din urmă

în miniatură o prea fidelă copie a bisericii Sfintei Sofii din Constantinopol. Acestora li s'au decernat în unanimitate premiile de câte 2000 de corone, 1500 cor. și 1000 cor.

Deschizând plierurile premiul I pentru planul Constantin și Elena s'a decernat arhitecților din Budapesta Iosef Kromer și Virgil Nagy; premiul II pentru planul Cathedrale arhitectului Alexandru v. Aigner, și premiul III Cruce neagră în câmp alb cu verigă roșie lui Iuliu Berczik. Cele cu mențiune de laudă sunt ale arhitecților: Schussnig din Sibiu, Francisc Fischer, Harmincz Milan, Székely Marcel și Főrck Ernő, toți din Budapesta.

Tote planurile nepremiate se restituie; din cele cu mențiune laudabilă probabil se va cumpăra vre-unul, ear cele premiate rămân în proprietatea bisericii și pe baza acestora se va compune planul și preliminarul definitiv.

Cestiunea locului e rezervată în competența sinodului arhiepiscopesc.

Nutrim credința, că s'a făcut un bun pas înainte pentru realizarea măreței opere, de care fiecare român ortodox trebuie să se intereseze.

Reforma calendarului

În ședința Senatului de Sâmbătă 19 Febr. dl senator Sefendache a adresat o întrebare dlui ministru al cultelor, asupra reformei calendarului și a memoriului prezintat în această chestiune societății de științe din București.

În discuțiunea urmată, câți-va dintre membrii Senatului, cari s'au pronunțat contra reformei calendarului, au privit chestiunea cu totul din alt punct de vedere de cât cel indicat în memoriul amintit și au emis obiecțiuni care n'aveau nimic de a face cu propunerile comisiunei societății de științe, propuneri cuprinse în proiectul de lege alăturat la acel memoriu. Căci calendarul este un sistem de măsură timpului. În viața civilă el este întrebuit pentru a exprima datele și termenele tuturor afacerilor publice și private; — iar în biserică calendarul este întrebuit pentru fixarea datelor și termenelor diferitelor sărbători și posturi. Prin această calendarul nu devine o instituțiune religioasă, cum nu este nici o instituțiune comercială, industrială sau agricolă. Calendarul este și rămâne un sistem de măsură de care se servesc toți cei ce au nevoie să exprime date și termene în afacerile lor.

Dacă biserica, din considerațiuni tradiționale sau pentru a păstra uniformitatea cu celelalte biserici de răsărit, voește a întrebui un sistem de măsură mai puțin exact — calendarul Iulian, această dorință trebuie respectată. Dar nu urmază de aici că și în toate celelalte ramuri ale activității noastre trebuie să continuăm a întrebui un același sistem de măsură imperfect, condamnat de știință și de trebuințele vieții moderne.

piedestal sub picioarele noastre acel pământ, pe carele stând drept și înălțați, — cu fața îndreptată deapănura spre cer, spre idealul frumos și senin avem să umblăm.

Să-i punem înainte poporului, ca și nouă înșine, principiul veciniei pilduitoare, de ce a fost și trebuie să fie deapănura materia, însuși cazul creării omului, la începutul lumii, când Făcătorul a tot, luând lutul, materia și plămându-l, i-a înșuflet duhul său de viață dătător, idealul. Și i-a zis apoi Dumnezeu lutului înșuflet de Duh: om; ear astfel pte fi numit tot mereu numai până când: duhul, idealul mișcă și conduce lutul, materia.

Să îndemnăm, să învățăm, prin predică și earăși prin predică și să-i arătăm prin faptă poporului român, de a fi activ și sîrguincios întru agonisirea, pe toate căile și prin toate mijlocele drepte și cinstite a unei averi materiale mai înfloritoare, de cum azi o posedă pentru că zice chiar și sf. Evanghelie, în frumoasa pildă a talanților: „că tot celui ce are i-se va da și-i va prisosi; ear dela cel ce nu are și ceace i-se pare că are, se va lua dela dînsul“. (Matei C. 25 s. 29)

Astfel este prezentată chestiunea în memoriul și proiectul de lege al comisiunei societății de științe. Iată cele două articole care resumă soluțiunea propusă:

„Art. 1.—... Calendarul numit Gregorian sau stil nou, va fi singurul calendar întrebuit pentru exprimarea datelor în toate actele vieții civile și ale tuturor autorităților publice“.

„Art. 3.— Sărbătorile religioase se vor serba după calendarul și vechile reguli ale bisericii noastre ortodoxe“.

Ast-fel nu se aduce nici o schimbare în datele sărbătorilor. Vom rămâne și în viitor de acord, în această privire, cu toate bisericele ortodoxe; — ear în viața civilă, în afacerile publice și private, vom întrebui un calendarul universal, întrebuit de țările civilizate și vom înlătura astfel numeroase inconveniente semnalate în memoriul justificativ al proiectului de lege. Situațiunea noastră ar deveni astfel identică cu cea a Românilor ortodoci din Ungaria și Bucovina, — și chiar a funcționarilor nostri de la căile ferate, poșta și telegraf, credite etc. — cari în viața lor civilă se servesc de calendarul occidental, iar sărbătorile le prăznuiesc odată cu toți creștinii ortodoci, după calendarul Iulian.

Biserica noastră nu este atinsă întru nimic prin reforma propusă, după cum nu este atinsă biserica română ortodoxă din Ungaria și Bucovina.

Cât privește încercarea de a ni-se impune pentru tot-dă-una, în viața civilă, un calendar neexact și nepractic, — pentru motivul că biserica se servește de acel calendar, — ar fi ca și cum s'ar încerca cine-va să impună lumii moderne sistemul monetar de la începutul creștinătății, pentru că în biblie se vorbește despre talanți și nu despre franci sau lei.

O ultimă chestiune. S'a zis de către unii că Academia română ar fi respins reforma calendarului. Afirmațiunea este cu totul neexactă. Academia nu a dat nici un vot, până acum, asupra reformei calendarului: dar numeroși membrii ai Academiei, dintre cei mai autorizați, s'au pronunțat în favoarea întrodurii calendarului occidental. Astfel, ca să cităm numai pe cei repausați: Em. Bacaloglu, în discursul său de recepțiune; — Ioan Ghica, în opera sa „Pământul și Omul“; — Const. Gogu, în memoriul publicat în revista Recreații științifice de la Iași, — au conchis pentru această reformă. Insuși P. S. fost episcop de Roman, Melchisedec, și dînsul membru al Academiei, incheie ast-fel lucrarea sa „Biserica ortodoxă și Calendarul“ (1880 p. 44):

„Ce se atinge de dorința ce mulți dintre Români, mai ales omeni de știință, o au de a se conforma cu calendarul Statelor civilizate, ne rămâne un singur mijloc, de o cam dată, anume: în actele vieții civile și politice a întrebui un amândouă datele, atât cea după calendarul vechiu, cât și cea după calendarul cel nou.“

Ast-fel, cu două-zeci de ani în urmă, apărătorul calendarului Iulian, unul dintre cei mai învățați episcopi ai bisericii noastre și membru al Academiei, admite întrodurerea calendarului nou, în mod legal, în viața civilă și politică.

Reforma calendarului propusă de Societatea de științe, numai în viața civilă, este o reformă științifică și folositoare. Acei ce vor pune piedici acestei reforme, nu vor servi întru nimic bisericii, care este lăsată cu totul în afară de reforma propusă.

Sp. Haret, E. A. Pangrați, N. Coculescu, D. Emmanuel, D. Bungețianu, G. Țițescu.

Revistă internă

Budgetul ministeriului de culte ungar.

Precum spune „Bud. Hirap“, la sfatul medicilor ministrul de culte *Wlassics* și-a prelungit concediul încă vr'o 4 săptămâni pentru deplina restabilire a sănătății, deci nu s'a ivit necesitatea de a se modifica ordinea, în care se desbat budgetele în parlament. Budgetul ministeriului de culte va urma prin urmare la locul seu îndată după cel de agricultură, fiind reprezentat prin secretariul de stat *Zsilinszky*.

Spriginirea industriei indigene.

La inițiativa zelosei soții a ministrului de comerț *Hegedüs* s'a constituit în capitală un comitet de dame în frunte cu dna *Hegedüs* pentru protejarea industriei ungare. Ideea acosta a dat naștere unei mișcări în toate părțile societății pentru a îmbrățișa cu totă căldura propagarea cât mai estinsă a articilor industriali indigeni și a căuta înainte de cumpărare totdeuna proveniența mărfurilor. Editura ziarului *P. Napló* adună numele tuturor firmelor, care vînd produse indigene și le înregistrează în scopul protejării și avîntului, ce e a se da industriei ungare.

Dueluri.

În urma declarației făcute de *Ugron*, că el a scris articolul din *Vaterland*, prin care acusa pe b. *Bánffy*, că n'a dat socotăla despre cassa partidului, *Bánffy* a provocat la duel pe *Ugron*. Duelul s'a ținut Sâmbăta trecută, avînd loc câte 2 schimburi de glonțe, fără a se răni, și contrarii s'au despărțit neîmpăcați.

Tot afacerea de mai sus a dat ansă unui duel între *Ugron* și *Rohonczy* pe care l'a provocat la duel cel dintâi pentru niște expresii ofensătoare. S'au ales ambii cu câte o rănire ușoră. Mai rămâne să urzeze, duelul lui *Ugron* cu *Fejérváry*, dar acesta n'a voit să-și stea la dispozițiune sub cuvînt, că *Ugron* ar fi avînd o chestie de onoare mai veche neaplanată.

Canalul Bega.

Pentru de a face navigabil canalul Bega construit încă de pe timpul împărătesei *Maria Teresia*, care canal traversează frumosul și roditorul șes al Bănatului alături cu rîul *Timiș*, s'a ținut în *Timișoara* o consultare a fruntașilor, în care au hotărît să trimită o deputațiune la ministrul *Hegedüs* și să-l roge a proteja această lucrare. Deputațiunea s'a prezentat la ministrul președinte, la ministrul de comerț, la cel de agricultură și la cel de finanțe, fiind primită cu multă atențiune și dîndu-se asigurarea că proiectul de a duce la îndeplinire lucrarea de a reda navigabil canalul Bega, l' vor sprigini.

Din Austria

Al doilea vice-președinte al Camerei deputaților d. *Iancu Lupul* (român din Bucovina), printr'o scrisoré adresată către președintele dr. de *Fuchs*, a depus mandatul său de vice-președinte. Cu acosta s'a deschis posibilitatea a da mijloce cehilor de a avea și ei un reprezentant slav în presidiu.

În *Praga* s'a ținut o ședință a comitetului executiv a partidului tinerilor cehi, în care s'a luat hotărîrea de a impune deputaților să facă cea mai înverșunată opoziție și contra alegerilor de delegați, pentru facerea *compromisului cu Ungaria*.

Contra lezei de recrutare Cehii nu vor obstrua. Se înțelege că consiliul ministerial nu e mulțumit cu hotărîrile Cehilor și nu e aplicat a reînactiva drepturile limbei cehice. Dacă *Reichsrathul* nu va deveni capabil de acțiune, va urma prorogarea și convocarea dietelor provinciale, iar dacă împăcarea nu se va putea face — se proiectează guvernarea cu ajutorul *absolutismului militar*.

Tractul Lupșa.

— Sinodul protopresbiteral. —

Joi în 17 l. c. s'a ținut sinodul ordinar pentru tractul nostru în comuna centrală *Ofenbaia*.

Sinodului a primers serviciu divin cu învocationa *Duhului Sf.*, precum și parastasul pentru fericții arhieriei *Andrei Șaguna* și *Miron Romanul* și mecenatul ortodoxilor *Emanuil Gozdu*. Parastasul s'a celebrat prin *P. O. Domn prot. I. Danciu* cu asistența preoților *N. Manciu*, *V. Bumbuț*, *V. Rușdea* și *V. Gan*.

Sinodul s'a deschis prin presidiul ordinar la orele 10¹/₂ a. m., prezenți fiind ²/₃ din membri sinodali, cu toate că timpul devenise nefavorabil pentru astfel de conveniri. Căci după o climă primăvărată de odată salută erna, de pare că ne aflăm coala pe la moș-Crăciun. Cuvîntul presidial e acope-rit cu aprobări.

S'a ținut de tot 2 ședințe. Ședința nainte de prânz a fost consacrată formalită-

ților. S'au prezentat rapoartele presidiului, s'a ales comisiunea de 5 pentru censurarea lor. Membrii comisiunei sunt: *N. Manciu*, *L. Ciorbea*, *V. Gan*, *M. Cutean* și *V. Jina*. În ședința I s'a făcut și verificarea membrilor sinodali pe noul period 1900—1902. Protocolul colegiului preoțesc și protocoalele de scrutinare ale cercurilor electorale din protopresbiterat, pentru mireni, fiind în ordine și neîntrînd nici un protest în timpul deschis — s'au acceptat toate și în urmare toți membri aleși, preoți și mireni, se declară de verificați.

Ședința meritorică, a doua, s'a deschis prin president la orele 4 p. m., când s'a pertractat raportul comisiunei esmise din ședința premergătoare. La propunerea comisiunei prin referentul *V. Gan*, rapoartele of. prot. se iau la cunoștință cu unele observări.

Ca cel mai momentuos obiect pentru astădată, însemn Cerculariul *P. Ven. Consistor*, prin care se intenționează noua arondare a protopopiatelor. Conform aceluiaș s'a plănuit pentru tractul nostru, ca să se desfacă dela el com. bis.: *Buru*, *Cacova-Jerii*, *Ocolșul mic* și *Ocolșul mare*, avînd a se încorpora tractului *Turda*.

În schimb *Lupșa* ar avea să primescă dela *Alba-Iulia* comunele bis.: *Brăzești*, *Cheia-Rîmețului*, *Rîmeț-Sat*, *Ripa-Rîmețului*, *Christești*, *Tecșeșii* și *Valea-Uzei* cu filiele *Olteni* și *V. Inzelului*. În fine se propune ca tractul să accepteze în viitor numele de „*Arieș*“ dela rîul cel strătae, părăsind numirea de „*Lupșa*“, care provine dela o comună mică și fără vre-o însemnătate mai mare istorică sau culturală.

Propunerea comisiunei e de următorul cuprins: 1. Tractul să rămână și pe viitor cu estinderea și arondarea actuală. *Brăzești* însă, dacă sinodul parochial de acolo ar dori, se pot încorpora acestui tract. 2. În contra numirii de tract al *Arieșului* comisiunea nu are nici o obiecțiune.

Espun și motivele, pentru-cari nu s'a acceptat arondarea propusă prin *Cer. P. Ven. Consistoriu arhiepiscopesc*.

Prin arondarea intenționată, e drept, primește tractul, ca estindere geografică, o formă mai rotundă, dar cu o cale devine un complex de comune resirate pe deluri și văgăune fără nici o comuniune firăscă între sine. Tractul perde comunele din nord-ostul său, cari sunt legate de centru prin drumuri practicabile de comunicațiune și primește la sud altele, cari, abstragînd dela distanța lor cu câți-va zeci de kilometri, sunt situate de așa, că dela centru, din *Ofenbaia*, trebuie urcat un munte și mai multe deluri, ca să poți ajunge la ele. În timp de iarnă numai cu periclitarea vieții și sănătății s'ar putea face vre-o visitațiune canonică. Se înțelege, primind a aparțină tractului *Lupșa*, comunelor respective nu le facem nici o ușurare. Din contră le îngreunăm poziția. Gravîtând ele spre *Ighiu* și *Aiud*, avînd în acele părți și administrația politică, le facem preste mână când le aruncăm preste câteva deluri la *Ofenbaia*. Administrația lor politică s'a îngrijit pentru ele să aibă căi de comunicație către centrul lor politic, cine se va îngriji de ele ca să le pregătescă căi către *Ofenbaia* tot la aceeaș depărtare cum e bunăoară *Alba-Iulia*! Și e mare întrebare, dacă vre-odată se vor înființa drumuri practicabile de comunicație către *Ofenbaia*. Cu încunjur de câți-va zeci de kilometri se pte, însă și atunci calea ferată ar lipsi și cărușia ar fi prea costisitoare.

Sinodul acceptază vederile comisiunei și partea I din propunere o primește. Nu acceptă însă partea II. Din considerațiuni istorice locale, cu majoritate de voturi, se susține numirea veche.

Sinodul a mai pertractat și câteva propuneri de sine stătătoare. S'a primit să fie întrodusă catechisația adulților *Duminecile* și sărbătorile în toate parochiile; apoi pe instrucțiunea din economie să se pună mai mult pond, întroducînd obiceiul și la noi de a arangia prelegeri publice economice pentru popor și ședințe literare artistice.

O procedere uniformă, după unul și același plan, pe acest teren ar obține bune rezultate pentru cultura intelectuală și morală a poporului. Tineretul mai cu seamă s'ar sustrage dela multe conveniri nepermise.

Terminele agende, presidiul constată, că rezultatul la care s'a ajuns prin desbete-

rile de azi, are a se mulțumi zelului deosebit al membrilor sinodali și serioșității cu care au participat la desbateri și declară sinodul de încheiat.

In numele sinodului felicită presidiul păr. N. Manciuc.

De încheiere raportează, că la orele 12 a fost banchet la P. On. D. protopop, unde membrii sinodali au fost invitați a participa. E de prisos a spune, că ca totdeauna am fost bine primiți și ospetați. S'au ridicat și toaste: Pentru I. P. S. S. Archiepiscopul și Metropolitul nostru Ioan, pentru prot. I. Danciu etc.

v. g.

Din România

(Taxe școlare). In România până acum învățământul secundar era gratuit, avându-se în vedere lipsa ce se simțea odinioară de funcționari și de oameni pregătiți pentru toate ramurile de activitate ale statului. De când însă deoparte lipsa acesta a dispărut și gospodăria statului reclamă economisări pe toate terenele, și de altă parte, nicăiri în Europa nu se predă învățământul secundar gratuit, se ventilă în ziarele române chestia depunerii unui proiect de lege pentru fixarea de taxe școlare în învățământul secundar. „Apărarea Națională“, ocupându-se într'un articol cu această problemă, arată cum ar fi mai echitabil a se întocmi o asemenea legiuire. Taxele să nu fie prea mari. Părinții români săraci cu mai mulți copii se beneficiază de reduceri; orfanii de părinți să fie scutiți, deasemenea elevii săraci și diligenți. Străinii să plătească taxe urcate.

(O distincțiune). Afăm că societatea geologică *The Geological Society of London*, cea mai veche societate de acest fel, care dată de la 1807, apreciind serviciile aduse științei geologiei de dl Grigore Ștefănescu, profesor la universitatea din București, l'a numit, după propunerea consiliului, membru corespondent străin al societății.

(Bursieri statului). In camera română s'a împărțit o propunere din inițiativă particulară, prin care se cere a nu se mai primi în internatele Statului ca *bursieri*, sau în școlile militare, nici a se da diferite burse dela diferite instituțiuni decât fiilor de români născuți în România sau fiilor celor naturalizați.

(Cassarea facultății de medicină din Iași). Apröpe toți profesorii facultății de medicină din Iași s'au declarat pentru ideea transferării în București a acelei facultăți.

Unii profesori au emis ideea ca drept compensație să se transfereze la Iași facultatea teologică.

Revistă externă

Răsboiul din Africa-sudică.

Din știrile ultime reiese, că norocul armelor începe a surîde Englezilor, ceea-ce nici nu e de mirare, cunoscut fiind că acestia sunt în număr formidabil și dispun de mijloace materiale covârșitoare față de Buri. O telegramă de ieri din Bruxella, anunță, că preșidenții republicilor aliate, *Kruger* și *Stejn* au cerut dela guvernul englez pace; răspunsul a fost, că numai sub o condiție se primește ofertul și anume supunere necondiționată.

NOUTĂȚI

Chirotoniri. Inalt Preasfinția Sa Domnul arhiepiscop și metropolit Ioan a promovat la trépta de presbiter, Duminecă, în 27 Februarie a. c. în capela arhiepiscopescă pe diaconul *Iraian V. Motora*, ales paroch în *Gernesiq*, tractul protopresbiterial al Murăș-Oșorheiului, iar pe clericul absolut *Ludovic Giurca*, ales preot în *Ampoita* în tractul Albeiluliei, întru diacon.

Ministru a latere. Prin autografal preafinal din 7 Martiu n. Maiestatea Sa a dispensat pe contele Em. Széchenyidela postului de ministru a latere și în locul seu a încredințat în mod provisoriu cu oficiul acesta pe ministrul-președinte Széll.

Parochie ortodoxă română în Budapesta. După-cum ni se telegrafiază din Budapesta, Românii ortodoci din capitală, cari primiseră concesiune pentru formarea unei parochii s'au constituit Duminecă sub conducerea Il. Sale Dluî Dr. Iosif Gall, membru al casei magnaților, alegându-și comitet și epitropie parochială.

Căsătoria arhiducesei văduve Ștefania cu contele Lónyai Elemér se va sërba între 17 și 21 Mart. n. în castelul din *Miramare*, lângă țărmurii Adriatice. Actul religios l va săvârși preotul rudenie cu contele Lónyai în presenta episcopului Mayer din Triest, asistând personalul de curte al văduvei arhiducese și ca martori conții Cholonievski și Bellegarde. Fidanțarea s'a ținut în 18 Ianuarie în Veneția.

Prințesa de corönă a plecat din Viena în săptămâna trecută la Miramare, cu care ocaziune a împărțit multe giuvaeruri familiilor aristocrate cunoscute precum și personalului, ce l'a avut pe lângă sine. Pedecile ce s'au opus căsătoriei au provenit mai mult dela întrebarea asupra titlului, ce-i va compete principesei de corönă după căsătorie. Deși regele Belgiei Leopold, tatăl principesei, s'a împotrivit; totuși la influința M. Sale monarhului nostru i-s'a rezervat titlul de Alteță regală. Contele Lónyai, precum se spune, va primi titlul de principe.

Dela Reuniunea română de muzică. Conform anunțării din Dumineca trecută, a doua adunare generală se va ținea Miercuri în 14 c. seara la 6 ore în sala dela Musikverein.

Rog deci pe toți membrii activi să se presinte. Membrii ajutători sunt doriți. Nicolau Benția, president ad-hoc.

Dl Ioan Rațiu, prof. la prepa randia și școlă super. de fetițe din Blaj, a fost numit profesor ordinar la gimnasiul superior gr. cat. român de acolo, pentru limbele română și maghiară. Dsa își va ocupa noul post la 1 Septembrie viitor.

Omagii d-lui de Gubernatis. Ate-neul Român va oferi ilustrului filoromân de Gubernatis o mare medalie de argint cu ocaziunea jubileului său de 60 de ani, care va fi la 7 Aprilie stil nou.

Persoanele cari doresc să aibă un exemplar din aceste medalie, fie în argint, fie în bronz, trebuie să se adreseze îndată d-lui V. A. Urechii, trimițând și costul de 40 lei pentru cea de argint și 20 lei pentru cea de bronz, căci nu se vor bate de cât exact numărul de medalii reținute.

Ast-fel medalia va deveni foarte rară și apoi de un preț inaccesibil.

Cumpărare de rentă. In ședința din 23 Febr. a Camerei s'a votat legea prin care ministerul de finanțe este autorizat să cumpere de la sindicatul împrumutului din 1898 renta amortizabilă 5 și 4 la sută, în valoare nominală de 13,000,000 lei.

Un milion defraudat. Banca comercială și institut de credit industrial în *Eger* (capitala comitatului Heves) a declarat faliment, constatându-se o defraudare de vr'un milion de coröne. Vinovatul principal a fost contabilul *Éliássy Ferencz*, care după-ce a trăit zile albe, ca un adevărat erou din romane furând banii societății și-a tras un glonț și a lăsat totă răspunderea asupra preținilor săi și a membrilor din direcțiune, a căror întrégă avere — acum sequestrată — e foarte neînsemnată.

Maghiarii greco-catolici la Roma. Vr'o 500 de ruteni din Ungaria sub conducerea a doi episcopi și a unui magnat au fost primiți Vinerea trecută de papa care i-a binecuvântat și după-ce episcopii și câțiva membrii au sărutat mâna și piciorul papei, eppul din *Eperiesz Vályi* a depus omagiul peregrinilor și a prezentat memorandumul

pentru a li se permite celebrarea liturgiei în limba maghiară. Ceremonia a durat vr'o 1 oră, după care papa a fost dus cu lectica earăș în odăile sale. Pe episcopul *Vályi* și pe membrul casei magnaților *Szabó* papa i-a primit în audiență privată.

Calea ferată Turnu-Roșu. Noua cale ferată, ce se construesce din partea statului român până la *Turnul-Roșu*, se speră a fi terminată pe la mijlocul lui Iunie a. c. când va fi predată comunicațiunei și călătoria se va pute face în România cu trenul și pe la Sibiu.

Biserica rusescă în New-York. Rușii din New-York au decis să înalțe o biserică pompoasă în locul unei capele, ce nu mai corespondea recerințelor. Țarul a dat concesiune, și acum s'au expdat celele de colectă, în cari între altele preotul misionar rus din New-York serie următoarele:

„In New-York toate confesiunile lumii au biserică, școlă, spital, asil, numai Rușii n'au. Credincioșii mei sunt avisați a veni la o capelă mică, din care cauză partea cea mai mare stă acasă. Și cum se lătesc drépta noastră credință și se aduc oile străine în staulul nostru, când nici ale noastre n'au loc. Cum se vorbesc înaintea vizitatorilor heterodoxi despre frumșetea ceremonialului nostru, despre religioșitatea poporului rus, când aud durerosă întrebare cum de Rusia cu 100 milioane locuitori ortodoci, nu pöte ridica în New-York o biserică măretă, corespondătoare bogăției, măririi și rîvnei religioșe rusești. De aceea Rusia trebuie să clădescă cât mai curând o biserică, al cărei teren stă deja la dispoziție“.

Notiță literară.

Statizarea Bucovinei în secolul XIX, ca punct de mănecare al politicei de viitoriu grandpolone. — Considerațiuni etnografice și politice, de un român bucovinean. Viena 1900. Editura lui Carol Gerolds Sohn I, Barabargasse 2.

(Urmare)

Pentru Ruteni agitațiunile politice sunt un mijloc de carieră, de protecție la posturile cele mai însemnate. Acesta se demonștră cu o mulțime de exemple.

In sinul consistoriului greco-oriental au fost preterați prin influința regimului cei mai bătrâni și mai demni competenți români și au fost înlocuiți cu doi ruteni, oameni de partid. Deörece toți agitatorii pronunțați ca dușmani ai Românilor fac carieră, pe când funcționarii obiectivi nu pot înainta, se raliază toate elementele, ori cât de disparate altem, precum Germanii și Ovreeii funcționari, între inimicii Românilor.

Intre mijlocele de opresiune se numeră și falsificarea recenseméntului, pentru a presenta pe Români ca o rassă mică la număr, deci fără importanță politică. Se ia ca basă limba de conversație și o mare parte a Românilor, care de fapt vorbește rutenește se induce între Ruteni. In modul acesta au fost aflați în întrégă Bucovina 268.367 Ruteni și numai 208.301 Români. Dacă s'ar respecta adevărul, ar aparține mai mult de jumătate din locuitorii țerei la naționalitatea română. Aceasta se vede și de acolo, că la alegerile pentru dieta provincială din anul 1898 prelângă totă rezistența organelor guvernamentale, Români au primit mandate în 6 cercuri.

Ortografia oficiösă slavă a numelor de locuri și de familii pr. Mendryszoru-Mândrișoru, Floreskul-Florescu etc. deasemenea adausul unei terminațiuni slavice la trupina numelui român d. e. Lupul-Lupulenko, Țurcanu-Zurkanowicz, Dimitriu-Dimitriv, Lungu-Lunguliak etc., toate se fac în scopul slavisirii. De însemnat e și influențarea alegierilor în defavorul Românilor, vexațiunile aderenților partidului român, persecuția presei, ajutorarea a cu stipendii exclusiv a universitarilor ruteni. Toate reuniunile rutene primesc subvenții bogate din fondurile publice, din contră institutele culturale române nu pot ajunge la astfel de subvenții.

Cel mai nou atac se îndreptă contra clerului român, nn din motive confessionale, ci curat naționale-rutene și economice. Rutenii voiesc să iee în stăpânire biserică ortodoxă prin ocuparea posturilor principale în consistoriu și la facultatea teologică; în

fine să crească un cler puternic rutean, căci clerul român face 80% și se pună mâna pe parochiile mai bogate române. In modul acesta și-ar fi asigurat rutenisarea și strivirea totală a Românilor.

Pentru a produce inteligința necesară, își iaurefugiul deoparte la introducerea de elemente din Galizia, de altă parte la elemente române, cari sunt în privința intelectuală superioare.

Prin un atare sistem de desnaționalizare, rutenisarea poporației rurale române trebuie să meargă repede și de-örece după-cum e știut clasa cultă stă în dărăptul poporului rural în privința sporirei, îndatăce acesta va fi asimilat prin contactul social și căsătorii mixte cu Rutenii, va fi asimilată și minoritatea. Exemplu servește cercul *Viznița* și *Coțman*, unde între preoții și învățătorii ruteni sunt foarte multe nume istorice române, cari nu s'au mai putut afirma în mijlocul străinilor.

Partidul rutean și presa regimului scrisă în limba germană observă o adâncă tăcere asupra acestor lucruri, pentru a-și putea continua opera de nimicire a Românilor pe ascuns. Atât de departe au mers, că Ruteni fanatici au demolat chiar monumente de la morminte în cimiterul din *Ivanuț*, numai fiindcă aveau inscripții române pe ele.

Dacă nu se va ivi o radicală schimbare de sistem în guvernare, atunci e chestie de scurt timp autocrația Rutenilor și Rutenisarea Bucovinei.

Intrebându-ne de motivele, care au înduplecat pe politicianii austriaci la acest răsboi de exterminare contra Românilor bucovineni, ajungem la constatarea, că birocrația vieneză sub influința Polonilor și a partidului galițian, așa numit rutean-tinér sau ukrain, s'a angajat la această politică în fața unei perspective foarte largi. E vorba de o dogmă a partidului numit mai sus, care ține posibilă cucerirea Rusiei-Sudice până la Caucas din partea Austriei și restaurarea unui imperiu mare polon-rutean sub aripile Austriei. In scopul promovării acestei ideii utopii ducatul Bucovinei trebuie dat în stăpânirea Rutenilor.

(Va urma.)

Convocare.

Adunarea ordinară anuală a reuniunii de ajutorare a robilor o fixează pe ziua de 30 Martie a. c. la 4 ore d. am. în sala de consiliu a tribunalului, la care am onöre a invita prin aceasta pe membrii reuniunii.

Obiectele adunării generale:

1) Cuvântul de deschidere al presidentului, raportul despre activitatea reuniunii pe anul trecut și decisiune asupra acestui raport, 2) raportul comisiei pentru censurarea rațiociniilor esmise de adunarea generală din anul trecut, despre socotelele cu finea anului trecut și despre scontrarea casei și decisiune asupra acestui raport, — 3) alegerea unei comisii de 3 membri pentru esaminarea socotelelor din anul curent, — 4) discutarea propunerilor eventuale.

Totdeodată se aduce la cunoștința membrilor comitetului de direcțiune al reuniunii, că imediat după adunarea generală amintită, comitetul de direcțiune își va ține prima ședință quart. ordinară și că ședințele quartale ulterioare ordinare se vor ținea în locul amintit în 7 Iunie, în 7 Septembrie și în 7 Decembrie a. c. la 4 ore p. m. la care sunt invitați prin aceasta membrii comitetului.

Sibiu 4 Martie 1900

Alex. Jánosy,
presidentul reuniunii de
ajutorare a robilor.

VARIETĂȚI

(*Valea șerpilor*). Intre stâncile munților Caucas este o vale care se numește Valea Șerpilor. Ací e primăvară eternă și se crede că a fost leagănul primei părechi de ómeni. De cum începe să cadă frunza, locuitorii de prin prejur se adăpostesc aci cu vitele până în Martie, când imprimăvărindu-se prefutindeni, ies și se răspândesc. După ce plécă ómenii, valea e inundată de milioane de șerpi. Din momentul acesta, omul nu se mai aventurază pe acolo. Turistii privesc cu ochianul din depărtare cum se aruncă șerpii asupra fiarelor cari se rătăcesc pe vale, se încolăcesc pe trupul lor și le sug până le lasă lungite fără de viață.

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște.

Convocare

P. T. membrii „Cassei de păstrare (reuniune) în Seliște“ se convăcă la ședința

adunării generale ordinare,

conform §-lui 15 din statutele reuniunii pe *zoi*, în *9/22 Martie* a. c., la 2 ore p. m., în sala cea mare a școlii române gr.-or din Seliște, pe lângă următorul

Program:

- Raportul general al direcțiunii și propunerile acesteia.
  - Raportul consiliului de inspecțiune.
  - Staverirea bilanțului cu 31 Decembre 1899.
  - Alegerea vice-președintelui.
  - Alegerea consiliului de inspecțiune conform §-lui 20.
  - Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai consiliului de inspecțiune.
  - Eventuale propuneri în cadrul statutelor.
- Din ședința direcțiunii „Cassei de păstrare (reuniune) în Seliște“, ținută la 5 Martie 1900.

[36] 1-1

Direcțiunea.

Bilanțul general

pe al XVI-lea an de gestiune 1899.

Active.		Contul bilanțului.		Pasive.	
	cor. fil.		cor. fil.		cor. fil.
Cassa în număr	35603.66	Depunerile membrilor (capital soc.)	26000.—	Fondul de rezervă	63881.10
Imprumuturi pe oblig.	329765.—	Fondul de binefaceri	34433.08	Fondul de pensiuine	832.50
Imprumuturi hipotecari	305201.—	Fondul de pensiune	832.50	Depuneri spre fructificare	717753.38
Cambii de bancă	65286.—	Depuneri pe efecte	37892.—	Imprumuturi pe efecte	7922.44
Credite de cont curent	57725.06	Interese trans. anticipate pro 1900	7922.44	Diverse conturi creditore	838.92
Efecte publice	84580.—	Diverse conturi creditore	838.92	Profit net pro 1899	18893.48
Mobilier	Cor. 1350.04				
după amortisare	135.—				
Realități	8951.60				
Diverse conturi debitoare și interese transitoare restante	20119.54				
	908446.90				908446.90

Debit.		Contul profitului și perderilor.		Credit.	
	cor. fil.		cor. fil.		cor. fil.
Interese :		Interese :			
pentru dep. spre fruct. C. 32096.04		dela împ. pe obl. cu cav. C. 28817.78			
" fondul de binef. " 1777.46		" hipotecare	22490.62		
" fondul de pens. " 21.—	33894.50	" cambii de bancă	3919.96		
Spese :		" credite de cont cur. " 1824.22			
a) salare, marce de prezență și remuner. C. 5298.98		" efecte publice	3973.—	Provisiuni	61025.58
b) imprimare, registre, porto, chirie	1571.98				4319.52
Gontribuțiune :					
directă și 10% după int. la dep. 5551.16					
Amortisare din mobilier	135.—				
Profit net	18893.48				
	65345.10				65345.10

Seliște, 31 Decembre 1899.

Dr. Nicolae Calefariu m. p.,
președinte.Dimitrie Roman m. p.,
cassar.Nicolau Hențu m. p.,
secretar.Constantin Hertzia m. p.,
comptabil.

Membrii în direcțiune:

Dumitru Vulcu m. p. Dumitru Lăpădat m. p. Ioan Comșa sen. m. p.
Bucur Comșa m. p. Iordachie Roșca m. p.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat bilanțul prezent precum și contul profitului și perderilor și le am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Seliște, în 5 Martie 1900.

Mihaila Stoica m. p. Mihail Ittu m. p. Petru I. Comșa m. p. Dimitrie Roșca m. p.

Obligațiuni

jumătate românești și jumătate ungurești, apoi

cuitanțe și contracuite

ungurești și românești, se pot procura dela

Librăria Tipografiei Archidieceșane, Sibiu, cu pețurile: 1 obligație 5 fil., chitanțele și contracuitanțele cu 1 cor. per sută bucăți. La cerere se trimite gratis și franco din fiecare câte o bucată de probă.

In Tipografia și Librăria archidieceșană au apărut

Treptele formale

ale

învățământului

de

Dr. Petru Șpan.

Prețul 1 C. 60 fil

Se pot procura din

Librăria tipografiei archidieceșane Sibiu.

numai fl. 4.95

Important pentru fiecare om!

Vândare: pentru numai fl. 4.95

- 1) **I orologiu de busunar** encre-remontoir de nickel, cu capace gravate și cu minutar, care umblă punctual până la o minută cu garanție de 3 ani.
(Nu-i ceas de părete sau lucru de care trimit proprietarii de bazar.)
- 2) **I lanț foarte elegant, facon frances** (la cerere de nickel sau aurit.)

- 3) **I brasetă de argint veritabil** cu o medalie.
- 4) **I ac de cravată de argint veritabil** cu velocipedist.
- 5—6) **2 bumbi argint veritabil** pentru mangete.
- 7—8) **2 " " " " "** cămăși.
- 9) **I bumb " " " "** guler.
- 10—11) **2 cercei " " " "** faconul cel mai nou.
- 12) **I inel-modă** (o fașie de hârtie ca măsură.)

Tote aceste 10 obiecte sunt provăzute cu stampila de pânțiat ces. reg.

O oglindă inventată de curând se dă gratuit la fiecare care garbitură. — (Oglindă micșorătoare.)

Până-ce ține proviziunea, trimit cele 12 obiecte de mai sus (numai orologiu de nickel a costat mai înainte 5 fl.) ori-și-cui cu rambursă numai de fl. 4.95.

Liferantul Asociațiunii funcționarilor de stat ces. reg. austriaci etc. Asortiment de orolage, juvaere etc. en gros.

E. Holtzer,

KRAKAU STRADOM 18, (Oestereich.)

[35] 1-3

Cataloge bogat ilustrate cu orolage și obiecte de aur se trimit la cerere gratis și franco.

Se caută agenți!

Conspectul cărților bisericesti

ce se pot procura din

Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu.

Acaftistul prea sf. născătoare de D-đeu și alte rugăciuni, ediț. 1898, simplu legat fl. —.85 cr., frumos legat fl. 1.05, în piele roșie fl. 1.25, ediția de lux fl. 2.— și fl. 2.60, peluche	fl. 3.85
Apostol legat	5.75
Anthorismos sau „deslușire comparativă asupra broșurei Dorințele dreptcredinciosului cler din Bucovina“, în limba română sau germană dela fl. —.50 la	— .25
Biblia ilustrată , testam. vechiu și nou, cu cirile nel. fl. 10, leg.	15.—
Biografia fericitei Macrina (cu cirile) broș.	— .20
Carte de rugăciuni , pentru tinerime, legată	— .15
Chiriadromion , (cu cirile), nel. dela fl. 10.—, la fl. 6.— leg.	8.—
Compendiu de dreptul canonic de A. bar. de Șaguna în limba română sau germană, broșat dela fl. 3.— la	1.50
Dumnezeescile liturgii leg.	4.50
Elementele dreptului canonic al bisericeii dreptcred. răsăritene de A. bar. de Șaguna	1.—
Enchiridion , adică carte manuală de canone cu comentariu de A. bar. de Șaguna, dela fl. 4.— la	2.—
Evangelia , (cu cirile), nelegată dela fl. 8.—, la fl. 6.— legată fl. 10.—, fin legată	16.—
Genesa Evangeliiilor de S. Popescu broș.	— .80
Hirotonier , pentru sf. de preoți broș.	2.—
Icôna celor 3 Ierarchi , pe hârtie	— .30
Icôna Evangelistilor , pe hârtie	— .50
Istoria bisericeii ort. răsăr. univers. dela întemeierea ei până în zilele noastre, 2 tomuri de A. bar. de Șaguna, în limba română broșată, dela fl. 3.— la	1.50
în limba germană dela fl. 1.— la	— .50
Istoria bisericească polit. naț. de N. Tinca-Velea (cu cirile) broș. dela fl. 1.— la	— .40
Liturgia sf. Ioan pe note dela fl. 2.50 la	1.—
Manual de studiu pastoral compus de A. bar. de Șaguna broș.	1.50
" Șaguna (cu cirile) broș.	1.50
" Șaguna (cu cirile) broș.	1.50
Mineile pe 12 luni în 12 volume (se vënd și separat) leg.	86.—
Molitvelnicul bogat , (cu cirile) nelegat fl. 4.30, leg. fl. 5, fin leg.	5.50
cu litere latine (evhologiu) legat	6.50
Octoichul cel mare , cu catavasierul, nelegat dela fl. 17.— la fl. 10.—, leg.	13.—
Octoichul cel mic , sau cele 8 glasuri (cu cirile) neleg. 60 cr., legat 80 cr., fin legat	1.20
Octoichul cel mic , sau cele 8 glasuri cu litere latine leg.	— .75
Orologion , (ciaslov), cu cirile, neleg. 60 cr., leg. 70 cr., fin leg.	1.20
Penticostariu , (cu cirile) neleg. dela fl. 8.—, la fl. 6.— legat	8.—
Pneuma în Nicaeno Constantinopolitanum , studiu este-tico-dogmatic de S. Popescu broș.	1.50
Psaltirea bogată , neleg. fl. 2.75, leg.	4.50
" prorocului David, (cu cirile)	1.—
Rânduclă la sfințirea bisericilor , (cu cirile), nel. fl. 2.— leg.	2.50
Scrierea Sf. Ioan gură de aur (cu cirile) broș.	— .50
Scrieri apologetice de apărare din 1867 broș.	— .50
Telcul Evangeliiilor (cu cirile) broș.	1.—
Teologia pastorală veche , (cu cirile) broș. dela fl. 1.— la	— .50
Testamentul nou , (cu cirile) broș. dela fl. 1.— la	— .50
Triodul cu Strajnicul , (cu cirile) nel. dela fl. 20.— la fl. 12.— leg.	17.—